

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/150/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014200503
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5014200503.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa F. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom L., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o starobnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/111/2014-31 zo dňa 8. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/111/2014-31 zo dňa 8. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26.03.2014 ako správne potvrdil.

Podľa právneho názoru krajského súdu výsluhový príspevok priznaný podľa zákona č. 73/1998 Z.z. sa za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. iba považuje (najmä na účely jeho ďalšej výplaty a valorizácie). Nie je však výsluhovým dôchodkom, naďalej zostáva výsluhovým príspevkom.

Podľa krajského súdu úmyslom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytnúť policajtom výsluhový dôchodok, resp. naďalej poskytovať dovtedy priznané výsluhové príspevky ako dávky, ktoré majú povahu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia až od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení). Z článku 19 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), ktorý bol Československou socialistickou republikou ratifikovaný dňa 11.01.1990 a vyhlásený pod č. 416/1991 Z.z. (ďalej len „Dohovor“) priamo vyplýva nárok na zachovanie starobného dôchodku po celú dobu sociálnej udalosti, teda počas celého života po prežití ustanoveného veku. Dohovor č. 128 má charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá priamo zakladá právo fyzických osôb na zachovanie nároku na starobný dôchodok, a teda

na jeho vykonanie nebolo potrebné prijímať osobitný zákon. Príslušné ustanovenia Dohovoru majú prednosť pred zákonom č. 100/1988 Zb. a sú priamo záväzné aj pre odporkyňu.

Z článku 33 ods. 2 Dohovoru podľa názoru krajského súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na dávky v starobe tak zo všeobecného ako aj z osobitného systému sociálneho zabezpečenia je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť a nemožno ho odňať, pokiaľ starobný dôchodok z osobitného systému svojou výškou neprevyšuje výšku starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Krajský súd zdôraznil, že výsluhový príspevok (považovaný za výsluhový dôchodok) má po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení charakter „starobného dôchodku“.

U navrhovateľa došlo k vzniku nároku na dávku v starobe v dvoch oddelených systémoch dôchodkového zabezpečenia (poistenia). Pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia mu boli hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku v systéme sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov.

Pokiaľ odporkyňa rozhodla o priznaní starobného dôchodku navrhovateľovi od 21.06.2010, teda 3 roky spätne od podania žiadosti dňom 21.06.2013, podľa názoru krajského súdu rozhodla správne a v súlade so zákonom (§ 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Navrhovateľovi bol podľa § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z.z. od 01.07.1999 priznaný výsluhový príspevok (za 27 rokov služobného pomeru). Pokiaľ odporkyňa použila postup výpočtu teoretickej výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia, ktorá by mu patrila, ak by všetky doby poistenia navrhovateľ získal vo všeobecnom systéme a následne takto zistenú výšku krátila postupom podľa článku 33 Dohovoru č. 128, podľa názoru krajského súdu postupovala v súlade so zákonom. Podľa krajského súdu navrhovateľ nemôže spravodlivo požadovať, aby mu bola vyplácaná suma starobného dôchodku, priznaného vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia aj za doby, ktoré mal hodnotené aj v osobitnom systéme pre nárok a výšku výsluhového príspevku, ktorý, ako už bolo vyššie uvedené, má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter dávky v starobe z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, a to bez ohľadu na to, že osobitný systém pojem „starobného dôchodku“ neobsahuje.

Krajský súd ďalej uviedol, že postup odporkyne nemožno považovať za diskriminujúci a v rozpore s článkom 12 Ústavy SR. Nie je nakoniec ani v rozpore s článkom 39 Ústavy SR, v zmysle ktorého majú občania právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Z uvedených dôvodov taký postup krajský súd považuje za zákonný.

Pokiaľ ide o výpočet priznanej dôchodkovej dávky navrhovateľovi tak, ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, s týmto sa krajský súd stotožnil a za správne a zákonné považuje aj zvýšenie starobného dôchodku navrhovateľa v súlade s § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a príslušnými opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na konečnú sumu od 01.01.2014 na 218,10 € mesačne.

Vo včas podanom odvolaní navrhovateľ navrhol odvolaciemu súdu rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie. Navrhovateľ podal odvolanie z dôvodu, že súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy a z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ namietal, že sa súd nezaoberal ním uvedenými dôkazmi o nemožnosti uplatnenia článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 ako aj, že krajský súd nepostupoval v zmysle § 157 O. s. p. a nerešpektoval judikatúru Najvyššieho súdu SR.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil. Odporkyňa nepovažuje dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní za opodstatnené. Podľa jej názoru krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého vec náležite právne posúdil, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 08.09.2014. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.12.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 210 ods. 2 zákona č. 73/1988 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2002 výsluhový príspevok nepatrí po dosiahnutí 60 rokov veku.

Dňa 01.07.2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. výsluhové príspevky, na ktoré vznikol nárok podľa § 211 ods. 1 písm. d) a odseku 2 zákona č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti.

Podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu je rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v návrhu a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa najvyšší súd celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo

zistení uvedených odporkyňou, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Zo spisu krajského súdu, ako aj z pripojeného administratívneho spisu, je zrejmé, že odporkyňa napadnutým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 26.03.2014 priznala navrhovateľovi od 21.06.2010 starobný dôchodok v sume 188,30 € mesačne, zvýšený od 01.01.2011 na sumu 191,70 € mesačne, od 01.01.2012 zvýšený na sumu 198,10 € mesačne, od 01.01.2013 zvýšený na sumu 209,30 € mesačne a od 01.01.2014 zvýšený na sumu 218,10 € mesačne.

Navrhovateľ namietal, že dňom 05.10.2005 mu vznikol nárok na starobný dôchodok v sume 573,24117 € mesačne, ktorý mu mala odporkyňa svojim rozhodnutím zo dňa 26.03.2014 priznať a mesačne vyplácať. Tým, že mu odporkyňa priznala starobný dôchodok len v sume 188,30 € mesačne, sa odporkyňa dopustila nezákonného postupu. Podľa názoru navrhovateľa bolo použitie článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 v rozpore so zákonom.

Navrhovateľovi bol rozhodnutím Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky Bratislava č. GR ZVJS-12240/30-99 zo dňa 12.07.1999 podľa § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z.z. od 01.07.1999 priznaný výsluhový príspevok za 27 rokov služobného pomeru, ktorý sa podľa ustanovenia § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. považuje od 01.07.2002 za výsluhový dôchodok.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne rozhodol, keď napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil ako vecne správne. Dohovor o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) má charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá priamo zakladá právo fyzických osôb na zachovanie nároku na starobný dôchodok, a teda na jeho vykonanie nebolo potrebné prijímať osobitný zákon. Príslušné ustanovenia Dohovoru majú prednosť pred zákonom č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a sú priamo záväzné aj pre odporkyňu.

Z článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na dávky v starobe tak zo všeobecného ako aj z osobitného systému sociálneho zabezpečenia je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť a nemožno ho odňať, pokiaľ starobný dôchodok z osobitného systému svojou výškou neprevyšuje výšku starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že výsluhový príspevok (považovaný za výsluhový dôchodok) má po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení charakter starobného dôchodku.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že u navrhovateľa došlo k vzniku nároku na dávku v starobe v dvoch oddelených systémoch dôchodkového zabezpečenia. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporkyne vyplýva, že pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia boli navrhovateľovi hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnote pre nárok a výšku výsluhového príspevku v systéme sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov.

Z napadnutého rozhodnutia odporkyne je zrejmé, že odporkyňa použila postup výpočtu teoretickej výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia, ktorá by patrila navrhovateľovi, ak by všetky doby poistenia navrhovateľ získal vo všeobecnom systéme a následne takto zistenú výšku odporkyňa krátila postupom podľa článku 33 Dohovoru č. 128. Tento postup vyhodnotil odvolací súd rovnako ako krajský súd za správny a v súlade so zákonom. Z uvedeného dôvodu podľa názoru najvyššieho súdu nemôže navrhovateľ spravodlivo požadovať, aby mu bola vyplácaná suma starobného dôchodku, priznaného vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia aj za doby, ktoré mal navrhovateľ hodnotené aj v osobitnom systéme pre nárok a výšku výsluhového príspevku, ktorý má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter dávky v starobe z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, a to bez ohľadu na to, že osobitný systém pojem starobného dôchodku neobsahuje.

Výsledná suma starobného dôchodku vo výške 182,70 € mesačne po zaokrúhlení je určená ako rozdiel sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia (vrátane doby služby) 573,20417 € mesačne a sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia,

ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového príspevku (príspevku za službu) 390,57740645 € mesačne.

Najvyšší súd je toho názoru, že odporkyňa pri priznaní starobného dôchodku postupovala v súlade s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., keď priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 21.06.2010, teda 3 roky spätne od podania žiadosti zo dňa 21.06.2013.

Odvolací súd sa stotožnil s výpočtom priznanej dôchodkovej dávky navrhovateľovi tak, ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia odporkyne a rovnako odvolací súd považuje za zákonné aj zvýšenie starobného dôchodku navrhovateľa v zmysle § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a príslušnými opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky od 01.01.2014 na konečnú sumu 218,10 €.

Na základe vyššie uvedeného má Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Preskúmaním rozhodnutia krajského súdu odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie obsahuje všetky náležitosti a je dostatočne odôvodnené.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods.1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľ v konaní nemal úspech a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.